

WSPOMNIENIA

Zofia Borówko-Dłużakowa 1924–2006

W wieku 81 lat odeszła, pozostawiając nas w smutku, nasza Koleżanka doc. dr Zofia Borówko-Dłużakowa, paleobotaniczka i długoletni pracownik Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie. Urodzona 19 października 1924 r. w Baranowiczach na terenie obecnej Białorusi, młodość spędziła w Częstochowie oraz w Poznaniu, gdzie studiowała na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym, w Zakładzie Botaniki Ogólnej na Uniwersytecie Adama Mickiewicza. Tytuł magistra uzyskała w 1951 r. Życie zawodowe i rodzinne na stałe związała z Warszawą. Już na studiach współpracowała z prof. Bolesławem Halickim, a w 1953 r. zaczęła pracować pod jego kierownictwem w Zakładzie Czwartorzędu i Geomorfologii Muzeum Ziemi PAN. Swoją działalność naukową rozpoczęła jako palinolog, analizując interglacjalne osady z północno-wschodniej Polski. Już wtedy zajmowała się badaniami makroszczątków roślinnych i gromadziła kolekcje karpologiczne.

Po reorganizacji Muzeum Ziemi w 1953 r. została pracownikiem Państwowego Instytutu Geologicznego. W Pracowni Paleobotaniki rozwijała umiejętności i warsztat naukowca, badając osady plejstoceńskie i holocenijskie metodą analizy pyłkowej i makroszczątków roślinnych. Szczególnie ceniła opracowania dotyczące późnoglacialnych i holocenijskich zmian roślinności różnych rejonów Polski. Ciężka i systematyczna praca, powiązana z wysokimi umiejętnościami badawczymi, zaowocowała w 1964 r. pracą doktorską, poświęconą *Badaniom paleobotanicznym osadów młodoplejstoceńskich (Brörup) w Koninie-Marantowie*. Opracowanie to stanowi ogromny wkład w poznanie sukcesji pyłkowej i roślinnej nowego interglacjalnego.

W roku 1975 otrzymała stanowisko docenta. Efektem działalności naukowej Zofii Borówko-Dłużakowej było wiele prac naukowych — artykułów, opracowań archiwalnych i ekspertyz. Jej spuścizna obejmuje ponad 50 publikacji i ponad 200 ekspertyz oraz opracowań archiwalnych z Jej badań paleobotanicznych. Wyniki tych badań były wykorzystywane podczas wykonywania arkuszy *Mapy geologicznej Polski w skali 1 : 200 000* i *Szczegółowej mapy geologicznej Polski w skali 1 : 50 000* oraz stanowiły inspiracje do wydzielenia nowych jednostek stratygraficznych w plejstoceńskich utworach północno-wschodniej Polski.

Wyniki swoich badań prezentowała na licznych konferencjach krajowych i zagranicznych, w tym ogólnosiwiatowych, jak np. INQUA. Jej wystąpienia budziły duże zainteresowanie i wywoływały szeroką dyskusję. W sporach naukowych broniła swego stanowiska, szanując równocześnie poglądy oponenta.

Dorobek naukowy Zofii Borówko-Dłużakowej uzupełniają badania aeropalinologiczne i kryminalistyczne.

Paleobotanika była Jej pasją. Służyła swoją rozległą wiedzą paleobotaniczną młodym adeptom nauk, a także wprowadzała ich w tajemniczy i piękny świat pyłku oraz szczątków roślinnych.

Jej miłość do paleobotaniki była niezmienna i nieskończona. Po przejściu w 1983 r. na emeryturę często przychodziła do PIG, cieszyła się ze spotkań i nawiązywała nowe kontakty z młodymi paleobotanikami, jednakże głównym celem tych wizyt była dyskusja nad zagadnieniami palinostratygrafii plejstocenu. Jako emerytka nadal pisała artykuły i wygłaszała referaty na konferencjach.

Dzięki Zofii Borówko-Dłużakowej, która zadała sobie trud zebrania informacji o każdym z nas, pamięć o osobach i osiągnięciach warszawskich paleobotaników przetrwa w publikacji *Zarys historii paleobotaniki w Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie*.

Z Zofią Borówko-Dłużakową byliśmy związane relacjami koleżeńskimi i przyjacielskimi. Często spotykaliśmy się w gronie paleobotaniczek na wspaniałych przyjęciach wydawanych z okazji imienin i innych uroczystości. Jako Osoba pogodna, życzliwa i obdarzona poczuciem humoru skupiała wokół siebie liczne grono przyjaciół i znajomych.

Opromieniała cały świat swoim uśmiechem i życzliwością dla innych. Trudno uwierzyć, że nie ma Jej już wśród nas.

Hanna Winter & Zofia Janczyk-Kopikowa